

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 mai 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Eremciuc Ghenadie, Roic-Botezatu Lilia

judecând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul declarat de către avocatul *Izvecov Igor* în numele inculpatului Dudoglo Ruslan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 23 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Dudoglo Ruslan xxxxx, născut xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx,

Termenii de examinare:
prima instanță: 23.10.2020 – 30.06.2022;
instanța de apel: 27.07.2022 – 23.11.2022;
instanța de recurs: 17.02.2023 – 28.05.2024.

Asupra motivelor invocate în recurs, în baza materialelor din dosar, completul de judecată,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Cahul, sediul Cantemir din 30 iunie 2022, *Dudoglo Ruslan* a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, și în baza acestei Legi, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

A fost soluționată chestiunea cu privire la soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că:

Dudoglo Ruslan, la 31 mai 2020, aproximativ la ora 06:00, fără a deține permis de conducere a mijloacelor de transport, a condus autoturismul de model „xxxxx” cu numărul de înmatriculare xxxxx, pe traseul local din s. Vișniovea r. Cantemir, prin ce a încălcat cerințele art. 10 pct. 2) lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căruia: ”persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede: a) permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus...”, ca ulterior după ce a fost stopat de către colaboratorii de poliție a DP Sud al INSP al IGP al MAI, existând suficiente temeiuri de a presupune că dânsul se află în stare de ebrietate inadmisibilă produsă de alcool, la propunerea de a trece testul alcoolsopic la aparatul Drager 6810, Dudoglo Ruslan încălcând cerințele art. 11 lit. j) al Regulamentului Circulației Rutiere potrivit căruia: „conducătorul de vehicul, este obligat: să se supună, la solicitarea polițistului, procedurii de testare a aerului expirat...”, a refuzat categoric de a fi supus testării alcoolsopice pentru stabilirea stării de ebrietate alcoolice.

Acțiunile lui *Dudoglo Ruslan* au fost încadrate juridic în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, conform indicilor calificativi - *refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, acțiuni săvârșite de către o persoană care nu deține permis de conducere*.

2.1 Cauza a fost examinată în prima instanță, inițial cu participarea inculpatului Dudoglo Ruslan, care fiind audiat în cadrul ședinței de judecată a recunoscut parțial vina în săvârșirea infracțiunii. Ulterior, din cauza neprezentării inculpatului în ședințele de judecată, s-a dispus aducerea silită pentru ședința de judecată din 23 mai 2022 (Vol. I, f.d.234), care nu a fost posibil de executat, motiv pentru care prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 06 iunie 2022, Dudoglo Ruslan a fost anunțat în căutare (Vol. I, f.d.240-241).

3. Nefiind de acord cu sentința adoptată la 18 iulie 2022, avocatul *Izvecov Igor* cu inculpatul *Dudoglo Ruslan* au declarat apel, prin care au solicitat casarea sentinței rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul să fie achitat.

Concomitent apelanții au solicitat casarea încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 06 iunie 2022, prin care Dudoglo Ruslan a fost anunțat în căutare.

3.1. În motivarea apelului declarat, apelanții au invocat că, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii nu și-a găsit confirmare, întrucât în acțiunile acestuia lipsesc elementele componente de infracțiune. Cu toate că partea apărării a insistat asupra audierii martorului Marian Ilie, prima instanța a respins această cerere.

La fel, apelanții au invocat că prima instanța nu au luat în considerație argumentele apărării referitor la încălcările admise de către colaboratorii de poliției, la momentul constatării faptei precum și a organului de urmărire penală pe parcursul urmăririi penale.

Analizând materialele cauzei se atestă că colaboratorii de poliție nu au ținut cont de faptul că Dudoglo Ruslan nu deține permis de conducere și nu i-au explicat că refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, are drept consecința pornirea urmăririi penale. La fel s-a invocat, că procesul verbal a fost întocmit în limba de stat, fără asigurarea prezenței interpretului.

De asemenea, apelanții au invocat dezacordul cu încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 06 iunie 2022 privind anunțarea în căutare a lui Dudoglo Ruslan, menționând că prima instanța nu a avut temeiuri legale pentru anunțarea inculpatului în căutare. Inculpatul Dudoglo Ruslan nu s-a prezentat la ședința de judecată stabilită din 06 iunie 2022, deoarece nu a fost citat, iar în ședința de judecată stabilită pentru 23 mai 2022, judecătorul era în concediul anual de odihnă. Partea apărării a invocat că, greșierul din neatenție nu a expediat citația pentru data de 06 iunie 2022, în adresa lui Dudoglo Ruslan. Judecătorul manifestând un comportament agresiv față de apărător a indicat că, avocatul ar fi fost obligat să asigure prezența inculpatului, ceea ce este contrar art. 319 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 23 noiembrie 2022, a fost respins ca depus peste termen apelul declarat, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

De asemenea, a conchis că excepția de la regula dată este reglementată de legiuitor în dispoziția art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, unde se specifică că, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege, este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel constată că, întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul

a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Analizând materialele cauzei penale, instanța de apel a constatat că, la ședința de judecată din 29 iunie 2022, la care a fost prezent procurorul, avocatul Izvecov Igor și inculpatul Dudoglo Ruslan, s-a anunțat întreruperea ședinței de judecată pentru pronunțarea sentinței, părțile fiind informate despre data și ora pronunțării sentinței.

La 30 iunie 2022, sentința de condamnare în privința inculpatului Dudoglo Ruslan a fost pronunțată public, însă nici avocatul și nici inculpatul nu au fost prezenți (Vol. II, f.d. 22 verso), iar copia sentinței a fost expediată în adresa acestora, fiind recepționată de către avocatul Izvecov Igor la 08 iulie 2022.

Avocatul Izvecov Igor și inculpatul Dudoglo Ruslan au depus cererea de apel (semnată cu data de 16 iulie 2022) la oficiul poștal la data de 18 iulie 2022, iar în instanța de judecată la data de 20 iulie 2022 (Vol. II, f.d.44-48).

În acest context, instanța de apel a menționat că termenul de depunere a cererii de apel a început să curgă din data de 30 iunie 2022, dar nu din data recepționării copiei sentinței pronunțată 08 iulie 2022, cum pretinde partea apărării.

Instanța de apel a constatat că, la materialele dosarului nu au fost prezentate probe care ar demonstra imposibilitatea avocatului Izvecov Igor și inculpatului Dudoglo Ruslan de a declara apelul în termenul prevăzut de lege. Cu atât mai mult că, nici nu s-a solicitat repunerea în termenul de depunere a apelului, considerând că au acționat în termen așa cum, a fost recepționată sentința la data de 08 iulie 2022 (Vol. II, f.d.36, 44).

Prin urmare, reieșind din faptul că atât avocatul Izvecov Igor, cât și inculpatul Dudoglo Ruslan au cunoscut despre pronunțarea sentinței la data de 30 iunie 2022, instanța de apel a conchis că la caz, sunt aplicabile prevederile art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, conform căruia termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel avocatul *Izvecov Igor* în numele inculpatului Dudoglo Ruslan, a declarat recurs prin care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

5.1. În susținerea alegațiilor expuse în cererea de recurs, recurentul menționează că, că nici avocatul și nici inculpatul nu au participat la pronunțarea sentinței care a avut loc la 30.06.2022. Instanța a publicat sentința pe site-ul instanței la 04.07.2022, adică peste 5 zile după pronunțarea. Ulterior a recepționat copia sentinței la 08.07.2022 prin posta.

Concomitent, susține că inculpatul Dudoglo Ruslan nu cunoaște limba de stat, cu toate acestea, sentința emisă la 30.06.2022, a fost expediată în adresa acestuia, exclusiv în limba de stat. El cunoaște din cuvintele avocatului ce sentință a fost pronunțată împotriva sa.

De asemenea, susține că în apelul declarat împotriva sentinței au fost indicate motivele legate de lipsa componentei de infracțiune în acțiunile inculpatului, însă instanța de apel a respins apelul ca fiind depus peste termen, fără a se pronunța asupra argumentelor indicate în apel.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință asupra recursului declarat, pledând pentru admiterea recursului, casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Procurorul susține că, sentința de condamnare a fost pronunțată la 30 iunie 2022, iar cererea de apel a fost depusă la 18 iulie 2022.

Reieșind din prevederile art. art.230, 231 alin. (3) Cod de procedură penală, termenul de declarare a apelului se consideră începând de la 01.07.2022 și expiră la

18.07.2022. Respectiv apelul a fost declarat în termenul stabilit de art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, adică în termen de 15 zile.

7. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, completul de judecată consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform prevederilor Legii nr. 246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023, pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), art. XI alin. (3), *recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.*

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de judecare a recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Potrivit prevederilor art. 433 alin. (1) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), dacă este considerat admisibil, un complet din 3 judecători examinează recursul în fond.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), judecând recursul instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

De asemenea, instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În conformitate cu prevederile art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, cu excepțiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secțiunea 1.

Potrivit art. 7 alin. (1) Cod de procedură penală, procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.

Conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul, în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Potrivit textului recursului, recurentul critică soluția instanței de apel, prin prisma judecării apelului declarat, care, în opinia sa, a fost depus în termenul prevăzut de lege, însă, de instanța de apel a fost respins, ca depus peste termen.

Potrivit prevederilor art. 402 Cod de procedură penală, *termenul de declarare a apelului este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.*

În acest context, conform art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui

termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.

Conform prevederilor art. 232 alin. (1) Cod de procedură penală, actul depus în cadrul termenului prevăzut de lege la administrația locului de detenție, la unitatea militară, la administrația instituției medicale sau la oficiul poștal prin scrisoare recomandată este considerat ca făcut în termen. Înregistrarea sau confirmarea făcută de către administrația locului de detenție, a unității militare sau a instituției medicale pe actul depus, precum și recipisa oficiului poștal despre actul primit pe actul depus, servesc drept dovadă a datei depunerii actului.

Completul de judecată constată, că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

În acest context, completul de judecată reține, că instanța de apel a adoptat o soluție eronată, motivând-o prin faptul că, „(...) termenul de depunere a apelului a început să curgă pentru avocatul Izvecov Igor și inculpatul Dudoglo Ruslan din data de 30 iunie 2022, chiar dacă aceștia nu au fost prezenți în această ședință de judecată. Deci, avocatul Izvecov Igor și inculpatul Dudoglo Ruslan trebuiau să întreprindă măsuri ca în termen de 15 zile să depună apelul, ultima zi de depunere a apelului fiind data de 15 iulie 2022, zi de vineri, dar aceștia prezintă apelul la oficiul poștal abia la 18 iulie 2022, datat cu 16 iulie 2022 și înregistrat în instanță la data de 20 iulie 2022.”

Din materialele dosarului se atestă că, sentința Judecătorei Cahul, sediul Cantemir în privința inculpatului Dudoglo Ruslan a fost pronunțată integral la data de **30 iunie 2022**, în lipsa inculpatului și al avocatului acestuia.

La fel, din materialele cauzei penale rezultă că la 05 iulie 2022, în adresa avocatului Izvecov Igor a fost expediată copia sentinței (f.d.35, vol. II), iar potrivit avizului de recepție, copia sentinței a fost recepționată de către avocat la 08 iulie 2022 (f.d.36, vol. II). La materialele cauzei lipsesc careva acte confirmative privind expedierea și recepționarea copiei sentinței de către inculpat.

Astfel, completul de judecată menționează că, în speță, termenul de declarare a apelului de 15 zile se calculează, începând cu **01 iulie 2022**. Ținând cont de faptul că ultima zi de declarare a apelului cade într-o zi nelucrătoare, sâmbătă, ultima zi de declarare a apelului expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează, adică la **18 iulie 2022**.

Avocatul Izvecov Igor și inculpatul Dudoglo Ruslan au depus cererea de apel (semnată cu data de 16 iulie 2022) la Oficiul poștal Comrat la data de 18 iulie 2022, fiind înregistrat în cancelaria Judecătorei Cahul, sediul Cantemir la 20 iulie 2022 (f. d. 44 vol.II).

Prin urmare completul de judecată consideră că, cererea de apel declarată de către avocatul Izvecov Igor și inculpatul Dudoglo Ruslan a fost depusă în termenul legal prevăzut de lege, respectiv concluzia instanței privind respingerea apelului declarat ca depus peste termen, este pripită, or instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele relevante ale cauzei și nu și-a argumentat soluția în drept, inclusiv în coroborare cu prevederile art. art. 231 alin.(3) și (5), 402 Cod de procedură penală.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prevăzute în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să ia în

considerație prevederile art. art.402, 231 alin.(3) Cod de procedură penală, iar în dependență de datele obținute să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

8. Conducându-se de prevederile art. 433 alin. (1), 435 alin. (2) lit. c) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul declarat de către avocatul *Izvecov Igor* în numele inculpatului Dudoglo Ruslan, casează integral decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 23 noiembrie 2022, în cauza penală privindu-l pe **Dudoglo Ruslan xxxxx** și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Roic-Botezatu Lilia